

نقش التهاب و تغییرات سلول‌های ایمنی مقیم در بافت چربی سفید افراد چاق در افزایش خطر ابتلا به سرطان: یک مرور نقلی

وحید خاکی بختیاروند^{۱،۲}، خدیجه رضوانی علی اکبری^{۱،۲}، دکتر مهدی شعبانی^۲

(۱) کمیته‌ی پژوهشی دانشجویان، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران، (۲) گروه ایمونولوژی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران. نشانی مکاتبه‌ی نویسنده مسئول: گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران. دکتر مهدی شعبانی، e-mail: msshabani@yahoo.com

چکیده

مقدمه: چاقی یک معضل بزرگ در حوزه‌ی سلامت است، که شیوع آن در چند دهه اخیر افزایش قابل توجهی داشته است. با افزایش شیوع چاقی، خطر ابتلا به انواع سرطان‌ها، دیابت نوع دو و بیماری‌های قلبی-عروقی افزایش یافته است. هدف از این مطالعه بررسی اثرات التهاب و تغییرات سلول‌های ایمنی در بافت چربی سفید افراد چاق، بر افزایش خطر ابتلا به سرطان است. در چاقی افزایش بافت چربی سفید باعث تغییر فنوتیپ ماکروفاژهای مقیم بافت به M1 و در نتیجه بروز التهاب مزمن می‌شود. در این شرایط تعداد سلول‌های سرکوب‌گر ایمنی نظیر سلول‌های T تنظیمی و سلول‌های سرکوب‌گر میلوئیدی در بافت چربی سفید افزایش می‌یابد، ولی عملکرد ضد توموری سلول‌های کشته طبیعی مهار می‌شود. علاوه بر این، تغییرات هورمونی و متابولیکی در چاقی باعث افزایش خطر ابتلا به سرطان می‌شود: افزایش سطح هورمون‌هایی نظیر انسولین و لپتین منجر به فعال‌سازی مسیر میتوژنیک Ras/MAPK و ارسال پیام‌های مهارکننده مرگ سلولی برنامه‌ریزی شده (آپوپتوز) در سلول‌های سرطانی می‌گردد. همچنین بافت چربی سفید به عنوان منبع تامین انرژی برای سلول‌های سرطانی عمل می‌کند و با تولید سایتوکاین‌های پیش التهابی، آدیپوکاین‌ها و فاکتورهای پروآنژیوژنیک به رشد و متاستاز تومور کمک می‌کند. در مجموع چاقی با افزایش توده‌ی چربی سفید، بستری مناسب برای تومورزایی و مهار مسیرهای ضدتوموری فراهم می‌کند که خطر ابتلا به سرطان را افزایش می‌دهد.

واژگان کلیدی: التهاب، چاقی، بافت چربی، سرطان، سلول‌های ایمنی، هورمون‌ها

دریافت مقاله: ۹۸/۱۱/۱۲ - دریافت اصلاحیه: ۹۹/۲/۱۳ - پذیرش مقاله: ۹۹/۲/۱۴

مقدمه

عمومی این کشور نیز دارای افزایش وزن هستند.^۱ در ایران هم طبق آمارهای سال ۲۰۱۶ در سایت سازمان جهانی بهداشت (WHO)، شیوع چاقی در افراد بالای ۱۸ سال ۲۶ درصد گزارش شده است.^۲ چاقی با افزایش بافت چربی بدن، طوری که برای سلامتی مضر باشد، شناخته می‌شود و توسط WHO با شاخصی تحت عنوان شاخص توده ی بدنیⁱⁱⁱ (BMI) تعریف می‌شود. در این راستا اگر $BMI > 30$ باشد فرد چاقⁱⁱⁱ محسوب می‌شود و در صورتی که $25 < BMI < 29.9$ باشد، فرد دچار افزایش وزن می‌باشد. در افراد نرمال این نسبت بین $18.5 < BMI < 24.9$ بوده و اگر

چاقی یک چالش بزرگ جهانی در حوزه سلامت است که پیش‌بینی می‌شود رشد چشمگیری در چند دهه‌ی آینده داشته باشد.^۱ شیوع چاقی در دو یا سه دهه گذشته افزایش قابل توجهی داشته؛ به صورتی که از سال ۱۹۸۰ تا کنون دو برابر شده است و در حال رسیدن به سطح همه‌گیری در دنیای امروز است.^{۲،۳} بر اساس یک بررسی جهانی حدود ۳۶ درصد مردان، ۳۸ درصد زنان و ۲۳ درصد کودکان دچار چاقی یا اضافه وزن هستند، از این میان حدود ۱۳ درصد بزرگسالان چاق هستند که چیزی در حدود ۶۰۰ میلیون نفر می‌باشد و تعداد افراد دارای اضافه وزن نیز در حدود ۱/۴۰۰/۰۰۰ نفر می‌باشد.^{۴-۷} در ایالات متحده، چاقی در بیش از یک سوم جمعیت بزرگسال گزارش شده و یک سوم دیگر جمعیت

i - World Health Organization

ii - Body Mass Index

iii - Obese

BMI فرد پایین‌تر از ۱۸/۵ قرار گیرد، لاغراً محسوب می‌شود.^{۱۰}

افزایش تجمع بافت چربی در بدن همراه با اختلال در عملکرد این بافت می‌باشد که متعاقباً می‌تواند افراد را مستعد ابتلا به دیابت نوع ۲ و بیماری‌های قلبی و عروقی کند.^{۱۱} به علاوه، در افراد چاق با افزایش وزن، خطر ابتلا به چندین نوع سرطان افزایش می‌یابد.^{۱۱} مطالعه‌های اپیدمیولوژیک نشان می‌دهد در بزرگسالان، افزایش بافت چربی با افزایش خطر بروز سیزده نوع سرطان همچون کلیه، کولورکتال، پستان، کبد و پانکراس همراه می‌باشد.^{۱۲} علاوه بر این، چاقی در بسیاری از سرطان‌ها با پیش‌آگهی بدتر نیز همراهی دارد. امروزه چاقی در رقابت با تنباکو، به عنوان مهم‌ترین عامل خطر قابل پیشگیری برای سرطان محسوب می‌شود؛ به طوری که آمارها نشان می‌دهد چاقی به ترتیب عامل ۱۴ درصد و ۲۰ درصد از مرگ‌های مرتبط با سرطان در مردان و زنان است.^{۱۲} علاوه بر این، چاقی هزینه‌های کلانی را بر اقتصاد یک کشور وارد می‌کند به طوری که در کشور آمریکا، سالانه مبلغی بالغ بر ۱۹۰ میلیارد دلار صرف موضوع چاقی و بیماری‌های مرتبط با آن می‌شود.^{۱۳} افرادی که دارای اضافه وزن هستند نیز در مقایسه با افراد لاغر بین ۱/۵ تا ۲/۴ برابر بیشتر مستعد ابتلا به سرطان می‌باشند.^{۱۴}

افزایش بافت چربی سفید در افراد چاق و تغییرات هورمونی و متابولیکی متعاقب آن، زمینه‌ساز التهاب مزمن و تغییرات جمعیت سلول‌های ایمنی در بافت چربی است. در این شرایط سلول‌های ایمنی؛ نظیر سلول‌های کشنده طبیعی^{۱۵}، عملکرد ضد توموری خود را از دست می‌دهند و در همراهی با تقویت سلول‌های سرکوبگر ایمنی، مانند سلول‌های T تنظیمی^{۱۶} و سلول‌های سرکوبگر میلوئیدی^{۱۷}، بستری مناسب را برای تومورزایی فراهم می‌کنند. به این ترتیب چاقی خطر ابتلا به انواع سرطان‌ها را افزایش می‌دهد.

بنابراین، با توجه به شیوع بالای چاقی در جوامع امروزی و نقش آن در گسترش بیماری‌های تهدیدکننده حیات، بر آن شدیم تا به منظور ارائه برخی سازوکارهای شناخته شده که در ارتباط بین چاقی با افزایش خطر ابتلا به سرطان نقش دارند، مروری بر نقش التهاب و تغییرات

سلول‌های ایمنی مقیم در بافت چربی سفید افراد چاق داشته باشیم.

۱) سلول‌های ایمنی بافت چربی در شرایط هومئوستاز^v

سه نوع بافت چربی در بدن انسان وجود دارد: بافت چربی سفید، بافت چربی قهوه‌ای و بافت چربی بژ. بافت چربی سفید، مواد غذایی را به صورت چربی ذخیره می‌کند، در صورتی که دو نوع دیگر بافت چربی، در فرایند ایجاد گرما^{vii}، از طریق هدر دادن انرژی به شکل گرما، نقش دارند. بافت چربی قهوه‌ای، سرشار از پروتئین غشایی UCP-1^{viii} می‌باشد که این پروتئین عمل فسفریلاسیون اکسیداتیو را از سنتز ATP در میتوکندری جدا می‌کند و در نتیجه انرژی واکتس به صورت گرما آزاد می‌شود. از لحاظ قرارگیری، بافت چربی سفید نسبت به دو نوع دیگر بافت چربی، در مناطق بسیار حساس‌تری از بدن قرار می‌گیرد. تجمع این بافت در ناحیه شکمی، که در بردارنده‌ی اعضای بسیار حیاتی مانند کلیه و روده می‌باشد، و در ناحیه سینه می‌باشد. در چاقی، بافت چربی سفید دچار بیش‌رویش^{viii} و پرسازی^{ix} می‌شود که ناشی از ذخیره‌سازی چربی است.^{۱۰،۱۲}

بافت چربی، عمدتاً از سلول‌های چربی یا آدیپوسایت^x تشکیل شده است و در کنار آن‌ها سلول‌های ایمنی مقیم در بافت چربی هم مشاهده می‌شوند که در حفظ هومئوستاز این بافت نقش دارند. در این بین، ماکروفاژهای بافت چربی فراوان‌ترین جمعیت لوکوسیتی هستند که تقریباً ۵۰ درصد بافت چربی افراد لاغر را شامل می‌شوند. این ماکروفاژها عمدتاً فنوتیپ M2 داشته و با تولید سایتوکاین‌های ضد التهابی از قبیل IL-10 از بروز التهاب جلوگیری می‌کنند. این ماکروفاژها از لحاظ موقعیت استقرار با ماکروفاژهای التهابی در بافت چربی متفاوت هستند و در حالت غیر التهابی در فواصل بین سلول‌های چربی قرار می‌گیرند، در حالی که در حالت التهابی ساختارهایی شبه تاج به نام CLS^{xi} را شکل می‌دهند. ماکروفاژهای M2 در حفظ هومئوستاز بافت چربی مهم‌ترین نقش را برعهده دارند و عملکرد اصلی آن‌ها در افراد لاغر، بلعیدن آدیپوسایت‌های مرده می‌باشد. در حالت گرسنگی، لیپولیز در بافت چربی رخ می‌دهد و ماکروفاژها در

v- Homeostasis
vi -Thermogenesis
vii -Uncoupling Protein-1
viii- Hyperplasia
ix -Hypertrophy
x -Adipocyte
xi - Crown Like Structure

i- Lean
ii -NK cell
iii- Treg
iv- MDSC

بافت چربی با داشتن حالت فنوتیپ M2، لیپیدهای آزاد شده را می‌بلعد.^{۱۵} بافت چربی در حالت غیرالتهابی با فعالیت عمده سلول‌های ایمنی نظیر ائوزینوفیل‌ها، سلول‌های Treg، NKT (جمعیتی هتروژن از سلول‌های T که به طور هم‌زمان ویژگی‌های سلول‌های T و NK را دارا می‌باشند و قادر به شناسایی لیپید و گلیکولیپید از طریق CD1d عرضه شده می‌باشند) و سلول‌های ILC2^۱ شناخته می‌شود. در این شرایط ائوزینوفیل‌ها، منبع اصلی تولید IL-4 در بافت چربی می‌باشند که با تولید IL-4 و IL-13، فنوتیپ ماکروفاژ را در بافت چربی به سمت M2 پیش می‌برند.^{۱۶}

سلول‌های iNKT، نقش مهمی را در تنظیم شرایط بافت چربی بر عهده دارند و بیش از هر بافت دیگری در این بافت یافت می‌شوند. این سلول‌ها از طریق لیگاند لیپیدی به نام آلفا گالاکتوزیل سرآمید فعال می‌شوند که به وسیله مولکول‌های MHC غیرکلاسیک CD1d در سطح آدیپوسایت‌ها به سلول‌های iNKT (زیر گروهی از سلول‌های NKT می‌باشند که دارای یک TCR با پلی‌مورفیسم بسیار حفاظت شده هستند و بسیار سریع به سیگنال‌های خطر و سایتوکاین‌های التهابی پاسخ می‌دهند و منجر به تنظیم سیستم ایمنی می‌شوند) عرضه می‌شود. در شرایط لاغری، سلول‌های iNKT بعد از فعال‌سازی، سایتوکاین‌های IL-4 و IL-10 را ترشح و در نتیجه حوادث التهابی در این بافت را سرکوب می‌کنند. اما در شرایط چاقی، بیان مولکول CD1d بر سطح آدیپوسایت‌ها کاهش می‌یابد که متعاقب آن سلول‌های iNKT در بافت چربی کاهش یافته و شرایط التهابی در بافت ایجاد می‌شود.^{۱۷-۲۰} در حالت نرمال، سلول‌های Treg حدود ۱۰ درصد سلول‌های بافت چربی را تشکیل می‌دهند که با تولید سایتوکاین‌های ضد التهابی از قبیل IL-10، ماکروفاژها را به سمت فنوتیپ M2 پیش می‌برند.^{۲۱،۲۲} علاوه بر سلول‌های ذکر شده، سلول‌های ILC2 در بافت چربی مقادیر زیادی از سایتوکاین‌های IL-5 و IL-13 را تولید و باعث افزایش تعداد ائوزینوفیل‌ها و ماکروفاژهای M2 در این بافت می‌شوند.^{۲۳} بنابراین در حالت هومئوستاتیک در حضور این سلول‌های ایمنی بافت چربی، شرایط غیرالتهابی غالب است (شکل ۱a).

Fat-associated lymphoid cluster ساختارهای با اهمیت دیگری در حفظ هومئوستاز بافت چربی می‌باشند. این ساختارها به عنوان ساختارهای غیرکلاسیک لنفاوی حاضر

در بافت چربی سطوح مخاطی می‌باشند که حضور آن‌ها در انسان و موش به اثبات رسیده است.^{۲۴} بر خلاف غدد لنفاوی که محصور در ساختارهای کپسولی می‌باشند، این ساختارها در تماس مستقیم با بافت چربی اطراف خود می‌باشند.^{۲۵} این بافت‌ها بر خلاف ساختارهای لنفاوی ثانویه در اثر محرک‌هایی هم‌چون کلونیزاسیون باکتری‌های کومنسال، سیگنالینگ سایتوکاین‌های خانواده TNF و فعالیت سلول‌های ILC2 بوجود می‌آید. این ساختارها سرشار از سلول‌های ILC2، B2، MQ2، iNKT می‌باشد، که همگی دارای

عملکردهای ضد التهابی در بافت چربی می‌باشند. سیگنال‌های اشاره شده موثر در تشکیل این بافت‌ها در شرایط التهابی در بافت چربی تشدید می‌شوند و منجر به ایجاد این ساختارها می‌شوند تا منجر به تعدیل شرایط التهابی در بافت چربی شوند. برای مثال CXCL-13 تولیدی از سلول‌های استرومال مستقر در بافت چربی منجر به فراخوانی سلول‌های B به بافت چربی می‌شود، در ادامه ماکروفاژهای فراخوانده شده به این محل نیز با تولید TNF منجر به فعال‌سازی سیگنالینگ این سایتوکاین‌ها در سلول‌های استرومال و گسترش هر چه بیشتر این بافت‌ها می‌شود. به علاوه سلول‌های iNKT نیز با تولید سایتوکاین‌هایی مانند IL-4 و IL-13 منجر به فعال‌سازی سلول‌های TH2 می‌شود، که این سلول‌ها نیز به نوبه خود در کاهش التهاب بوجود آمده در بافت چربی نقش دارند. سلول‌های ILC2 نیز با تولید سایتوکاین‌های موثر در حفظ شرایط ضد التهابی موثر نقش بسزایی دارند.^{۲۴}

۲) چاقی و التهاب بافت چربی

انباشته شدن زیاد چربی در بافت چربی سفید می‌تواند برای بدن سمی باشد و بدن برای رهایی از این حجم بالای چربی، سایتوکاین‌های التهابی مانند IL-1 β ، TNF- α و IL-6 را تولید و از این طریق در مسیر سیگنالینگ انسولین وقفه ایجاد می‌کند. مهار مسیر سیگنالینگ انسولین، باعث کاهش گلوکز در دسترس می‌شود و سلول‌های بدن در نبود گلوکز، برای تامین انرژی خود از چربی ذخیره در بافت چربی استفاده می‌کنند و در نتیجه سطح گلوکز و انسولین خون بالا می‌رود. بنابراین در ابتدا شرایط التهابی در بافت چربی، به عنوان یک مکانیسم فیزیولوژیک برای مقابله با تجمع زیاد چربی در این بافت عمل می‌کند. اما در افراد چاق، دریافت و ذخیره انرژی به صورت مزمن ادامه می‌یابد و به تدریج این التهاب حاد به التهابی مزمن تبدیل می‌شود.^{۲۶} از جمله

از مسیرهای سیگنالینگ مثل ROCKⁱⁱ و RhoAⁱⁱⁱ توسط این استرس سلولی، فاکتور نسخه برداری NF-K β پایدار شده و در نهایت منجر به تشدید شرایط التهابی در بافت چربی می‌شوند.^{۲۶}

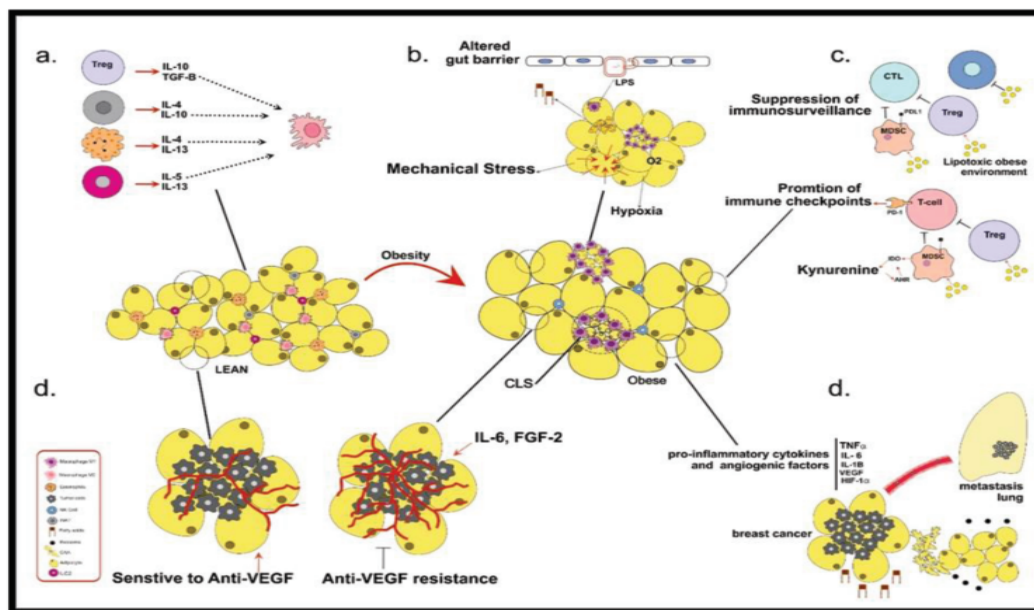
پ- هیپوکسی موضعی در بافت چربی: شواهد زیادی نشان می‌دهد گسترش بافت چربی باعث ایجاد هیپوکسی موضعی در این بافت می‌شود که می‌تواند نتیجه‌ی افزایش تعداد سلول‌های بافت چربی و یا افزایش متابولیسم آن‌ها باشد. این کاهش فشار اکسیژن، منجر به پایدار شدن فاکتور نسخه برداری HIF-1 α ^{iv} و بالطبع افزایش بیان GLUT1^v، لپتین، IL-6 و VEGF^{vi} بافت چربی و تشدید شرایط التهابی در این بافت می‌شود.^{۲۸،۲۹}

ت- اسیدهای چرب آزاد در بافت چربی: در شرایط چاقی افزایش سطح اسید چرب آزاد ناشی از مرگ آدیپوسایت‌ها و یا افزایش اسید چرب مواد غذایی دریافتی ایجاد می‌شود. در این حالت، اسید چرب آزاد می‌تواند با اتصال به TLR2 و TLR4 منجر به فعال‌سازی NF-K β و ترشح کموکاین‌هایی مانند CCL2 شود که فراخوانی مونوسیت‌ها و تبدیل آن‌ها به ماکروفاژهای التهابی در بافت چربی را تحریک می‌کند. لازم به یادآوری است که بیان TLR2 و TLR4 در افراد چاق افزایش می‌یابد.^{۳۰} (شکل ۱b).

محرک‌های ایجاد التهاب در بافت چربی می‌توان به عوامل زیر اشاره کرد:

الف- افزایش نفوذپذیری روده‌ای: در چاقی، افزایش نفوذپذیری روده‌ای باعث افزایش لیپوپلی ساکارید در گردش خون می‌شود که توسط باکتری‌های گرم منفی روده‌ای تولید شده است. این لیپوپلی ساکاریدها، منجر به فعال شدن PRRⁱ (ساختارهایی می‌باشند که در شناسایی سیگنال‌های خطر و آنتی‌ژن‌ها در سطح سلول و در درون سیتوپلاسم سلول‌های ایمنی ذاتی انجام وظیفه می‌کنند و منجر به فعال شدن سیستم ایمنی می‌شوند) از جمله TLR4 بر سطح آدیپوسایت‌ها می‌شوند که با فعال شدن این گیرنده‌ها، شرایط التهابی در بافت چربی تشدید می‌شود.^{۲۶،۲۷}

ب- استرس مکانیکی وارد شده بر آدیپوسایت: فرضیه‌ای دیگری برای القاء التهاب در بافت چربی، استرس مکانیکی در آدیپوسایت‌ها می‌باشد. آدیپوسایت‌ها با غشای پایه و ماتریکس خارج سلولی در تماس هستند که این ارتباط تمایز و توسعه بافت چربی را کنترل می‌کند. شکل سلول، به صورت مستقیم بیان بسیاری از ژن‌ها را از طریق اتکا اسکلت سلولی اکتین تحت تاثیر قرار می‌دهد. آدیپوسایت‌ها در یک ماتریکس فشرده قرار دارند و افزایش ذخیره تری‌گلیسیرید در این سلول‌ها می‌تواند انواع مختلفی از استرس‌ها را بر این سلول‌ها اعمال کند. با فعال شدن برخی

شکل ۱- تغییرات سلول‌های ایمنی مقیم بافت چربی سفید در چاقی و خطر ابتلا به سرطان. (a) در شرایط طبیعی، انواعی از سلول‌های ایمنی شامل سلول‌های ماکروفاژ، لنفوسیت‌های Treg، iNKT، ائوزینوفیل‌ها و سلول‌های شبه لنفوسیتی ILC2 در بافت چربی سفید حضور دارند. این سلول‌ها با تولید سایتوکاین‌های مهارکننده نظیر IL-10، TGF- β ، IL-4، IL-13 و IL-13 باعث القای فنوتیپ M2 در ماکروفاژهای مقیم بافت می‌شوند. بنابراین در افراد لاغر، شرایط غیرالتهابی بافت با گسترش ماکروفاژهای M2 به هومئوستاز بافت و پاک‌سازی آدیپوسایت‌های مرده منجر می‌شود. (b) در چاقی، افزایش بافت چربی سفید همراه با هیپوکسی و افزایش اسیدهای چرب آزاد باعث

iv - Hypoxia inducible Factor1-alpha
v - Glucose transporter1
vi - Vascular endothelial growth factor

i- Pattern Recognition Receptor
ii - Rho-associated Protein Kinase
iii - Ras homology gene family, member A

فعال‌سازی مسیره‌های NF- κ B و تولید سایتوکاین‌های التهابی IL-1 β ، TNF- α و IL-6 می‌شود. این سایتوکاین‌ها باعث ایجاد شرایط التهابی در بافت چربی سفید می‌شوند. علاوه بر این، ماکروفاژها در ساختارهایی با نام CLS تجمع می‌یابند که در این ساختارها، در اثر مرگ آدیپوسایت‌ها و آزادسازی محرک‌های TLR و NLR فنوتیپ M1 پیدا می‌کنند. c) التهاب مزمن مرتبط با چاقی، باعث تکثیر و گسترش سلول‌های مهارکننده پاسخ‌های ایمنی ضد توموری از جمله سلول‌های Treg و MDSCs می‌شود. این سلول‌ها با تولید سایتوکاین‌های مهارنده IL-10، TGF- β و مولکول‌های مهارنده سطحی PDL-1 باعث مهار عملکرد لنفوسیت‌های T ضد توموری می‌شوند. d) در چاقی تولید سایتوکاین‌های پیش التهابی و فاکتورهای رگزا در بافت چربی افزایش می‌یابد که متاستاز تومور را به سایر نقاط بدن تسهیل می‌کند. بنابراین در فرد چاق مبتلا به سرطان به علت فعال بودن چندین مسیر که منتهی به رگزایی می‌شوند، نسبت به آنتی‌بادی Bevacizumab مقاومت وجود دارد و رگزایی در تومور با سرعت بیشتری نسبت به فرد لاغر مبتلا به سرطان ادامه پیدا می‌کند. همچنین سلول‌های توموری در بافت چربی با ارسال اکروزوم به سمت آدیپوسایت‌ها منجر به فعال شدن لیپولیز در این سلول‌ها می‌شوند و در نتیجه از اسیدهای چرب آزاد به عنوان منبع تولید انرژی در محیط توموری استفاده می‌کنند.

۳) التهاب مزمن در بافت چربی و پولاریزاسیون ماکروفاژ

التهاب مزمن در بافت چربی مرحله‌ای اساسی در روند پاتولوژیک چاقی می‌باشد و تغییر فنوتیپ ماکروفاژ از حالت M2 به M1 را به دنبال خواهد داشت.^{۳۱} هنوز درباره‌ی چگونگی این تغییر فنوتیپ توضیح شفافی ارائه نشده، اما به تازگی نقش برجسته سلول‌های NK در این فرایند مشخص شده است که در ادامه به آن می‌پردازیم. با افزایش وزن و تجمع لیپید در آدیپوسایت‌ها، این سلول‌ها هایپرتروفیک می‌شوند و سرانجام می‌میرند.^{۳۲} مکانیسم مرگ آدیپوسایت‌ها، هنوز مورد بحث است و حدس زده می‌شود که این مرگ از طریق نکروز و یا آپوپتوزیز^{۳۳،۳۴} باشد، که هر دو واقعه با پاره شدن غشاء سلولی و آزاد شدن محتویات سلولی همراه می‌باشد. این واقعه اصلی‌ترین محرک در تجمع و فعال‌سازی و برنامه‌ریزی مجدد^{۳۵} ماکروفاژها می‌باشد.^{۳۵} در افراد چاق بیش از ۹۰ درصد ماکروفاژها در بافت چربی، مستقیماً با آدیپوسایت‌های هایپرتروفیک مرتبط هستند و اطراف این آدیپوسایت‌های در حال مرگ ساختارهایی تحت عنوان CLS را شکل می‌دهند. نتیجه برهم‌کنش ماکروفاژها و آدیپوسایت‌ها، فعال شدن PRRهای مانند^{۳۶} NLR (درون سلولی) و TLR^{iv} (درون سلولی و غشایی) می‌باشد که منجر به فعال شدن اینفلاموزوم^v (ساختاری درون سلولی است که می‌تواند در اثر سیگنالینگ PRRها فعال شود و در ادامه منجر به تولید IL-1B و IL-18 شود که در ادامه بروز پاسخ‌های ایمنی را رقم می‌زند) می‌گردد. نیتریک اکساید و سایتوکاین‌های التهابی از واسطه‌های التهابی هستند که بدنبال فعال شدن ماکروفاژها از طریق PRRها، آزاد می‌شوند.^{۳۶} بنابراین تشکیل

ساختارهای CLS در بافت چربی افراد چاق، به عنوان واقعه‌ی اصلی در آغاز التهاب در بافت چربی در نظر گرفته می‌شود.^{۳۷،۳۸} همچنین، تشکیل CLS به عنوان بیومارکر در تشخیص بافت چربی ملتهب بکار می‌رود.^{۳۸} به عنوان مثال در سرطان پستان، که هم‌بستگی زیادی با چاقی دارد تشکیل CLS با پیش‌آگهی بدتر بیماری همراه است و می‌توان از آن به عنوان شاخصی در تعیین پیش‌آگهی فرد استفاده کرد.^{۳۹} در سرطان پستان، ساختار CLS در بافت چربی حدود ۵۰ درصد زنان مبتلا گزارش شده است. وجود CLS با وقوع سندرم متابولیک در فرد و همچنین احتمال عود مجدد تومور در زنان مبتلا به تومورهای خوش‌خیم همراه است.^{۴۰،۴۱} ماکروفاژهای موجود در این ساختارها، از لحاظ مارکرهای سطحی با ماکروفاژهای مقیم در بافت چربی افراد لاغر کاملاً متفاوت هستند و مولکول‌های CD9 و CD11c را بر سطح خود نشان می‌دهند.^{۴۲} (شکل ۱b).

۴) چاقی و سرطان

به نظر می‌رسد که چاقی در دو مرحله سرطان را تحت تاثیر خودش قرار می‌دهد: اعمال اثرات مستقیم و اعمال اثرات به صورت غیرمستقیم. در مرحله‌ی غیر مستقیم که قبل از سرطانی شدن سلول اتفاق می‌افتد، بافت چربی از طریق التهاب مزمن، بستر لازم برای سرطانی شدن بافت را فراهم می‌کند. اما در مرحله‌ی مستقیم که پس از سرطانی شدن سلول اتفاق می‌افتد، بافت چربی در سوخت رسانی، گسترش و متاستاز تومور نقش دارد.^{۴۳،۴۴} در ادامه به این اثرات چاقی در سرطان می‌پردازیم.

۴-۱- اثرات غیرمستقیم چاقی در سرطان

التهاب مزمن مرتبط با چاقی، از سه طریق اثرات غیر مستقیمی در گسترش سرطان دارد که عبارتند از:

۴-۱-۱- ایجاد تغییر در عملکرد و فنوتیپ سلول‌های ایمنی

۴-۱-۱-۱- سلول‌های NK

سلول‌های NK جمعیتی از سلول‌های ایمنی ذاتی

می‌باشند که دارای عملکرد دفاعی در برابر سلول‌های

i -Pyroptosis

ii- Reprogramming

iii -Nucleotide-binding oligomerization domain (NOD)-like receptors

iv -Toll-like receptor

v -Inflammasome

مواجه هستیم و همچنین حرکت گرانول‌های لیتیک این سلول‌ها، به سمت سلول‌های هدفشان از جمله سلول سرطانی دچار اختلال می‌شود.^{۴۶}

۴-۱-۲- سلول‌های سرکوب‌گر مشتق از رده میلوئیدی

سلول‌های MDSC یک جمعیت نابالغ از سلول‌های میلوئیدی هستند که در هنگام بروز پاسخ‌های التهابی مزمن مانند سرطان و چاقی، تحت تاثیر سایتوکاین‌های التهابی، از مغز استخوان خارج شده و به صورت سیستماتیک باعث سرکوب پاسخ‌های ایمنی می‌شوند. افزایش این سلول‌ها در شرایط چاقی، پاسخی فیزیولوژیک به بروز التهاب در بدن افراد چاق می‌باشد. اما، از آن جا که التهاب حاد در افراد چاق جای خود را به التهاب مزمن می‌دهد، بنابراین حضور سلول‌های MDSC و افزایش آن‌ها در بدن افراد چاق، به صورت مزمن به سرکوب سیستم ایمنی بدن فرد می‌انجامد.^{۴۷} حدس زده می‌شود که افزایش سلول‌های MDSC در افراد چاق، در پاسخ به سطح بالای گلوکز خون این افراد ایجاد می‌شود تا گلوکز خون را کاهش دهد. در توضیح این حالت بیان شده که افراد چاق به صورت شاخص سطح سرمی افزایش یافته‌ای از سایتوکاین‌های IL-6، TNF- α و PGE2 دارند، که تحریک‌کننده اصلی تمایز و تجمع MDSC‌ها در محیط تومور به حساب می‌آیند.^{۴۸-۵۲} موش‌هایی که با رژیم غذایی غنی از اسید چرب، به مدت بیست و هشت هفته نگهداری شده بودند در مقایسه با موش‌های کنترل، افزایش دو برابری در تعداد سلول‌های MDSC در طحال و بافت چربی را نشان دادند. علاوه بر این MDSC‌هایی که از موش‌هایی با رژیم غذایی غنی از اسید چرب جدا شده بودند در مقایسه با گروه کنترل، فعالیت سرکوب‌گری بیشتری داشتند.^{۵۰}

افزایش متابولیسم اسید چرب در سلول‌های MDSC هم عملکرد سرکوب‌گری و هم تجمع آن‌ها را افزایش می‌دهد. متاستاز سلول‌های توموری در موش‌هایی با رژیم غذایی غنی از اسید چرب بیشتر از موش‌های با رژیم غذایی با اسید چرب پایین بود. سلول‌های MDSC بر خلاف سلول‌های اجرایی که در متابولیسم خود وابسته به گلیکولیز هستند، در متابولیسم اسید چرب درگیر می‌شوند و در افراد چاق با افزایش اسید چرب در دسترس عملکرد اجرایی بیشتری دارند.^{۵۳} مشخص شده بین هورمون لپتین و سلول‌های MDSC یک گفتگوی دوطرفه وجود دارد، که افزایش MDSC موجب کاهش لپتین و افزایش لپتین موجب افزایش

سرطانی و سلول‌های آلوده به ویروس‌ها می‌باشند و عملکرد آن‌ها منجر به کشتن این سلول‌ها می‌گردد. این سلول‌ها از دو راه به پیشرفت شرایط پاتولوژیک در فرد چاق کمک می‌کنند: (۱) تحت تاثیر تنش مکانیکی که در بافت چربی افراد چاق به وقوع می‌پیوندد، بیان مولکول NCR1 بر روی آدیپوسایت‌ها افزایش می‌یابد. NCR1، یک گیرنده فعال‌کننده سلول NK می‌باشد که باعث فعال شدن و تکثیر سلول‌های NK و تولید اینترفرون گاما می‌شود. اینترفرون گاما باعث تمایز ماکروفاژ M1 در بافت چربی و ایجاد حالت مقاومت به انسولین می‌شود.^{۴۹} گزارش شده که، حذف سلول‌های NK در موش‌های چاق، مانع از بروز فنوتیپ M1 در ماکروفاژها و بهبود حالت مقاومت به انسولین در این موش‌ها می‌شود. بنابراین سلول‌های NK، یک تنظیم‌کننده مهم در پولاریزاسیون ماکروفاژها و مقاومت به انسولین در چاقی می‌باشند. به تعبیری دیگر، سلول‌های NK استرس مکانیکی را که در نتیجه شرایط چاقی به آدیپوسایت‌ها اعمال می‌شود را به تمایز ماکروفاژها به فنوتیپ M1 ترجمه می‌کنند.^{۴۹} چاقی عمل نظارت سیستم ایمنی^{۵۱} در بدن را، که یکی از بازوهای اجرایی سلول‌های NK می‌باشد، مختل می‌کند. زمانی که سلول NK هدف خود را از بین می‌برد، نیازمند تغییر وضعیت انرژی خود از حالت فسفریلاسیون اکسیداتیو به گلیکولیز است. سلول NK با فراوانی لپید در دسترس، لپید بیشتری را به داخل خود منتقل می‌کند که این حالت یک اختلال در عملکرد بیوانرژی سلول بوجود می‌آورد و اصطلاحاً منجر به ایجاد حالت فلج متابولیک در سلول‌های NK می‌شود. فلج متابولیک، باعث ایجاد اختلال در مکانیسم‌های سلول‌کشی سلول‌های NK می‌شود.^{۴۶} این حالت نشان می‌دهد که چاقی یک برنامه‌ریزی مجدد در متابولیسم سلول NK ایجاد می‌کند که متابولیسم سلول را به سمت لپید می‌برد و مانع بیان مولکول‌های اجرایی NK می‌شود. همچنین دیده شده، که افزایش تجمع اسید چرب در سلول NK منجر به کاهش گرانول‌های پرفورین^{۵۴} و گرآنزیم^{۵۵} می‌شود. به دلیل اختلالی که چاقی در عملکرد MTOC^{۵۶} به وجود می‌آورد با کاهش تعداد سلول‌های NK در افراد چاق

i - INF γ

ii- Immunosurveillance

iii- Perforin

iv - Granzyme

v - Microtubule organizing center

ATP کمتری هم تولید می‌شود اما واسطه‌های مورد نیاز برای تقسیم سلولی در این مسیر تولید می‌گردد.^{۵۸}

گلیکولیز برای بسیاری از اعمال اجرایی سلول‌های ایمنی از جمله تولید اینترفرون گاما و کوآنزیم B مورد نیاز است. سلول‌های دندریتیکⁱⁱ (DC) در زمان انجام عملکرد خود برای عرضه آنتی ژن به سلول T، نیازمند تغییر متابولیسم به سمت گلیکولیز هستند.^{۵۹،۶۰} بنابراین سلول‌های ایمنی برای انجام عملکرد و فعال شدن نیازمند تغییر از فسفریلاسیون اکسیداتیو به گلیکولیز می‌باشند و حذف گلوکز در دسترس باعث اختلال در عملکرد آن‌ها می‌شود. بیان مارکر مهاری PD1 (یک گیرنده مهاری بر روی سلول‌های T می‌باشد که با اتصال به گیرنده PDL-1 باعث توقف در عملکرد سلول‌های T می‌شود)، که در شرایط فیزیولوژیک مانع بروز پاسخ‌های ایمنی می‌شود، اما در شرایط التهاب مزمن باعث اختلال در عملکرد سلول T می‌شود در سطح سلول‌های T با گلوکز در دسترس سلول مرتبط است و در بافت چربی افراد چاق با کاهش گلوکز در دسترس، بیان این گیرنده بر سطح سلول‌های T افزایش می‌یابد. اتصال مارکر مهاری PDL-1 به گیرنده اش، منجر به تغییر در متابولیسم سلول‌های T می‌شود.^{۶۱-۶۳} علاوه بر این، مارکرهای مهاری دیگری نظیر CTLA-4 (یک گیرنده مهاری بر روی سلول‌های T می‌باشد که در هنگام فعال‌شدن سلول T بر روی آن بروز پیدا می‌کند و با اتصال به مولکول‌های B7-1 و B7-2 مانع از فعال‌شدن سلول T می‌شود و عملکرد اصلی آن، جلوگیری از بروز پاسخ‌های خود ایمنی می‌باشد) و PDL-1 فعال‌شدن سلول T را مهار می‌کنند. مولکول PD1، متابولیسم سلول را از گلیکولیز به اکسیداسیون اسید چرب تغییر می‌دهد و در نتیجه سلول‌های T فعال، در محیطی که گلوکز کم است از مصرف آن باز می‌ماند و فعالیت اجرایی این سلول‌ها مختل می‌شود.^{۶۴،۶۵} (شکل ۱.c). مولکول مهاری CTLA-4 نیز گلیکولیز را بدون تغییر دادن به اکسیداسیون اسید چرب خاموش می‌کند. علاوه بر این، افزایش غلظت لیپید خارج سلولی هم در فنوتیپ و هم در عملکرد سلول‌های ایمنی تاثیرگذار است، برای مثال سلول‌های Treg در عملکرد خود به متابولیسم لیپید وابسته هستند و به طور موثری از اکسیداسیون اسید چرب برای تولید انرژی استفاده می‌کنند. به علاوه این که اکسیداسیون لیپیدها، تمایز سلول‌های Treg

MDSC می‌شود. از آن جایی که در شرایط چاقی با افزایش سطح لپتین مواجه هستیم، لپتین علاوه بر افزایش MDSC، موجب افزایش ترشح اینترفرون گاما در فرد چاق می‌شود. افزایش ترشح اینترفرون گاما، منجر به افزایش بیان مارکر مهاری PDL-1 در سطح MDSC و در نتیجه افزایش عملکرد سرکوب‌گری ایمنی در این سلول‌ها می‌گردد.^{۵۰،۵۴،۵۵} (شکل ۱.c).

۳-۱-۱-۴- سلول‌های ILC1

سلول‌های ILC1 سرشار از گیرنده IL-12R می‌باشد، بنابراین هنگام دریافت IL-12 از ماکروفاژهای محیط که قبلاً توسط اینترفرون گاما تولیدی از سلول‌های NK فعال شده‌اند شروع به ترشح اینترفرون گاما می‌کند که این عمل محیط را برای پولاریزاسیون ماکروفاژ به فنوتیپ M1 فراهم می‌کند.^{۶۶} بنابراین فعال شدن این سلول‌های ایمنی ذاتی نیز می‌تواند در پیشبرد التهاب در بافت چربی تاثیر گذار باشد.

۴-۱-۱-۴- تغییرات سلول‌های T

سلول‌های T دینامیکی در برنامه متابولیک خود دارند که با تغییر مواد در دسترس می‌توانند آن را تغییر دهند. عملکرد سلول‌های T نسبت به مجموعه تغییراتی که در شرایط چاقی اتفاق می‌افتد تحت الشعاع قرار می‌گیرد.^۲ برای مثال در شرایط چاقی با افزایش سطح انسولین، لپتین، سایتوکاین‌های التهابی و تغییراتی در بیان مولکول‌های کمک محرک مواجهه هستیم که برآیند این تغییرات، منجر به کاهش تکثیر، کاهش فعالیت اجرایی، افزایش بیان مولکول‌های مهاری و افزایش نسبت سلول‌های Th1 و Th17 نسبت به Th2 و Treg می‌شود. در این راستا مطالعه‌های فراوانی برای افزایش نسبت سلول‌های Th1 و Th17 نسبت به Th2 در رویکردهای ایمونوتراپی سرطان صورت گرفته است.^{۵۷} بنابراین حدس زده می‌شود که التهاب مزمن همراه با تغییرات هورمونی در چاقی منجر به ایجاد یک حالت پیری و فرسودگیⁱ در سلول‌های T می‌شود.^۲ در سلول‌های T در حال استراحت، مسیر متابولیکی فسفریلاسیون اکسیداتیو به میزان زیادی فعال است که طی این فرایند، مقدار زیادی ATP در میتوکندری و در چرخه کربس به وجود می‌آید. اما در سلول‌های T فعال شده و سلول‌های توموری که در فاز شدید تقسیم و تکثیر سلولی قرار دارند مسیر اصلی تولید انرژی، گلیکولیز می‌باشد. مسیر گلیکولیز بر خلاف مسیر فسفریلاسیون اکسیداتیو، نیاز به اکسیژن ندارد و مقدار

ii- Dendritic cell

i - Exhaustion

را مختل می‌نمایند. این دو هورمون به طور موضعی، تحریک‌کننده رسپتورهای موجود بر سطح سلول‌های سرطانی هستند و به طور کلی می‌توانند متابولیسم کل بدن را تغییر دهند. از این رو، افزایش انسولین خون به عنوان یک عامل خطر ضروری برای پیشرفت سرطان پستان شناخته شده است.^{۷۱،۷۲} در چاقی سایتوکاین‌های TNF- α ، IL-6 و IL-1 β افزایش می‌یابند که با افزایش مقاومت به انسولین مرتبط هستند.^{۷۳} افزایش انسولین خون از طریق سیگنال‌رسانی در هپاتوسیت‌ها منجر به افزایش IGF-1 می‌شود^{۷۴} و همچنین تولید پروتئین متصل شونده به IGF-1 را نیز کاهش می‌دهد و در نتیجه سطح سرمی IGF-1 افزایش می‌یابد.^{۷۴-۷۶} فعال‌سازی رسپتورهای IGF-1 و انسولین منجر به فعال‌سازی مسیرهایی می‌شود که منجر به رشد تومور می‌شود. در این خصوص فعال شدن مسیرهای AKT^v/PI3K^{vi} و Ras/MAPK^{vii} منجر به جلوگیری از آپوپتوز و فعال‌سازی سیگنال‌های میتوژنیک در سلول‌های سرطانی می‌گردند.^{۷۷} روش‌هایی مانند انتقال siRNA اختصاصی رسپتورهای IGF-1 می‌تواند راهکاری مناسبی برای جلوگیری از فعالیت IGF-1 در سلول‌های سرطانی باشد.^{۷۸} علاوه بر این، این دو هورمون از لحاظ متابولیسمی شرایط را برای سلول‌های سرطانی ایده‌آل می‌کنند. برای مثال انسولین از طریق مسیر PI3K منجر به پایداری فاکتورهای نسخه برداری HIF-1 α و Myc^{viii} می‌شود که این فاکتورهای نسخه برداری، آنزیم‌های موثر در گلیکولیز را تولید می‌کنند که واسطه‌های این مسیر برای تکثیر سلول‌های سرطانی ضروری است. همچنین مسیر PI3K منجر به فعال شدن AKT می‌شود که به دنبال آن انتقال گلوکز در سطح سلول افزایش می‌یابد. به دنبال فعال شدن گلیکولیز، محصول اولیه آن (گلوکز ۶ فسفات)، باعث فعال شدن شانت پنتوز فسفات می‌شود که محصولات آن نوکلئوتیدها و NADPH می‌باشد که در تکثیر سلول نقش مهمی را بازی می‌کند.^{۷۹} بنابراین تغییرات هورمونی در چاقی، متابولیسم سلول را در جهت تقویت سلول‌های سرطانی پیش می‌برد.

را بهبود می‌بخشد و از تمایز سایر زیرگروه‌های سلول T مانع می‌کند. بنابراین سلول‌های Treg در یک محیط با غلظت پایین گلوکز و غلظت بالای اسید چرب به بقای خود ادامه می‌دهند. به علاوه تجمع لیپید در سلول‌های DC یک حالت تولورژنیک در آن‌ها ایجاد می‌کند و عرضه متقاطع آنتی‌ژن را مختل و عرضه آنتی‌ژن به سلول T هم مختل می‌شود.^{۶۶،۶۷}

۴-۲-۱- مسیر کینورنینⁱ

التهاب مزمن که در بدن افراد چاق در نتیجه افزایش توده بافت چربی سفید به وقوع می‌پیوندد منجر به تحریک مسیر کینورنین می‌شود. در این مسیر تریپتوفان توسط آنزیم IDOⁱⁱ به کینورنین تبدیل می‌شود. و در ادامه کینورنین با اثر بر روی گیرنده آریل هیدرو کربن (AHRⁱⁱⁱ) منجر به تحریک اشتها شده و سبب می‌شود تا سطح دریافت مواد غذایی در سطح بالا و تامین وضعیت چاقی باقی بماند.^{۶۸} شواهدی وجود دارد که مقدار تریپتوفان جذب شده با جذب مواد غذایی رابطه مستقیم دارد. دریافت زیاد مواد غذایی به کاتابولیسم تریپتوفان سرعت می‌بخشد و متعاقباً مقادیر بالاتری از کینورنین‌ها تولید می‌شود. علاوه بر این، تحریک TLR-2 و TLR-4 به میزان زیادی در افراد چاق اتفاق می‌افتد که منجر به تولید بیشتر آنزیم IDO می‌شود که به نوبه خود تحریک AHR را به دنبال دارد. تحریک بیشتر AHR منجر به جذب مواد غذایی بیشتر و در نتیجه التهاب بیشتر در بدن فرد می‌شود و یک چرخه فیدبک مثبت ایجاد می‌کند. همچنین، فعال شدن AHR به واسطه‌ی تولید IDO منجر به ایجاد سلول Treg و سرکوب کردن فعالیت دیگر زیرگروه‌های سلول T می‌شود. علاوه بر این تولید IDO یک آمینو اسید ضروری برای سلول‌های T را از دسترس آن‌ها خارج می‌کند و در نتیجه باعث رشد و پیشرفت سرطان می‌شود.^{۱۰}

۴-۱-۳- تغییرات هورمونی در چاقی

۴-۱-۳-۱- هورمون انسولین

در چاقی سطح انسولین و فاکتور شبه انسولینی-۱ (IGF-1)^{iv} به صورت سیستمیک افزایش می‌یابد.^{۶۹،۷۰} بسیاری از سیگنال‌های التهابی که توسط چاقی ایجاد می‌شوند، سرین‌کینازهایی را فعال می‌کنند که عمل انسولین

v- protein kinase B
vi - phosphoinositide-3-kinase-protein kinase
vii- Mitogen-activated protein kinase
viii- myelocytoma

i- Kynurenine
ii- Indoleamine 2,3-dioxygenase
iii- Aryl Hydrocarbon Receptor
iv- Insulin growth factor I

۴-۳-۲- هورمون لپتین

افراد چاق به صورت عمومی افزایش سطح سرمی سایتوکاین‌های IL-6، TNF- α و PGE2 را نشان می‌دهند که این مولکول‌ها توسط ماکروفاژها و هم‌چنین آدیپوسایت‌های موجود در بافت چربی تولید می‌شوند. افزایش بیان این مولکول‌های التهابی، احتمالاً ناشی از آدیپوکاین لپتین نیز می‌باشد که در افراد چاق سطح آن افزایش می‌یابد. هم‌چنین TNF- α به صورت لوپ مثبت باعث تولید لپتین و در نتیجه حفظ محیط التهابی بافت چربی می‌شود.^{۸۰} لپتین هورمونی است که توسط ژن چاقی^{۸۱} در بافت چربی تولید می‌شود و در تنظیم جذب غذا و وزن بدن از طریق تاثیر بر روی سیستم عصبی مرکزی و سرکوب اشتها و ایجاد لیپولیز نقش دارد. در افراد چاق شاهد افزایش سطح این هورمون نسبت به افراد لاغر هستیم. شواهد اپیدمولوژیک نشان‌دهنده، افزایش خطر ابتلا به سرطان کولون و پستان همراه با افزایش لپتین است. جالب توجه اینکه افزایش بیان رسپتور لپتین در چندین نوع سرطان دیده شده است.^{۸۱} لپتین تحریک کننده‌ی تکثیر سلول و رشد تومور می‌باشد. لپتین به عنوان پروموتور سیکلین D1^{۸۲} عمل می‌کند و به عنوان سرکوب کننده آپوپتوز در سلول‌های سرطان تخمدان عمل می‌کند.^{۸۱} هم‌چنین لپتین، مسیرهای PI3K و MAPK را فعال و آنژیوژن را تحریک می‌کند.^{۸۲} در چاقی یک حالت مقاومت به لپتین به وجود می‌آید که با وجود افزایش سطح لپتین حساسیت به آن کاهش می‌یابد.^{۸۳} بنابراین، لپتین به عنوان یک آدیپوکاین با خصوصیات میتوژنیک، آنتی آپوپتوتیک و خصوصیات التهابی شناخته می‌شود. در واقع، لپتین منجر به برنامه‌ریزی مجدد در سلول‌های سرطانی می‌شود تا سلول از منابع لیپید به عنوان منبع اصلی انرژی استفاده کند.^{۸۴} چاقی یک حالت اختلال مزمن متابولیک را بوجود می‌آورد که با تغییر در سطح سرمی انسولین، گلوکز، لپتین و آدیپونکتین همراه است که این تغییرات هورمونی، ناگزیر بر روی سلول‌های ایمنی بدن هم تاثیرگذار است.

۴-۲- اثرات مستقیم چاقی در سرطان

۴-۲-۱- میان‌کنش سلول‌های توموری و آدیپوسایت‌ها در بافت چربی

در سرطانی که در بافت چربی اتفاق می‌افتد، سلول‌های سرطانی می‌توانند تغییراتی در آدیپوسایت‌های اطراف خود جهت تامین سوخت مورد نیاز و متاستاز خود ایجاد کنند. مثلاً در مورد سرطان پستان، سلول‌های توموری با ارسال سیگنال‌هایی به آدیپوسایت‌های مجاور منجر به دلیپیده شدن آن‌ها و تبدیل آن‌ها به CAAⁱⁱⁱ می‌شوند که این سلول‌ها با محتوای کم لیپید و افزایش بیان سایتوکاین‌های التهابی و پروتئازها مشخص می‌شوند. حال سلول‌های توموری با افزایش بیان مولکول‌های CD36، FABP-3/4^{iv} و CPT1A^v اسیدهای چرب آزاد شده را به داخل خود منتقل می‌کنند و در نتیجه در محیطی با محدودیت گلوکز در دسترس، با استفاده از این منابع چربی متابولیسم خود را تقویت می‌کنند.^{۴۳،۸۵} در سرطان‌های تخمدان، سینه، پروستات، کلیه و سرطان گاستریک رشد و متاستاز تومور در این نواحی، منعکس‌کننده نقش مهم ریز محیط آدیپوسیت‌ها می‌باشد که در این سرطان‌ها، متاستاز تومور به حفره شکمی به دلیل تغییراتی در میان‌کنش بین سلول‌های توموری و آدیپوسیت‌ها تقویت می‌شود.^{۸۶، ۱۱} علاوه بر اینکه بافت چربی به عنوان یک منبع تامین انرژی برای سلول‌های توموری حاضر در بافت چربی عمل می‌کند به عنوان یک اندام آندوکراین با ترشح فاکتورهایی مانند سایتوکاین‌های پیش التهابی، آدیپوکاین‌ها و فاکتورهای پروآنژیوژنیک منجر به رشد و متاستاز تومور می‌شود. برای مثال تکثیر زیاد آدیپوسایت‌ها در این محیط، منجر به ایجاد هیپوکسی و پایداری فاکتور نسخه برداری HIF-1 α و به دنبال آن تولید متالوپروتئینازها و سایتوکاین‌های التهابی می‌شود که شرایط مناسبی را برای رشد و بقای تومور فراهم می‌کنند.^{۸۷}

۴-۲-۲- عملکرد آگزوزوم‌های بافت چربی در بروز سرطان

آگزوزوم‌ها می‌توانند فیزیولوژی سلول گیرنده خود را از طریق تحریک سیگنال‌های داخل سلولی یا دادن یک ویژگی جدید به سلول از طریق الحاق رسپتور، آنزیم، mRNA و یا microRNA تغییر دهند. آگزوزم‌های مشتق از بافت چربی می‌توانند تاثیرات متفاوتی را بر سرطان‌های مختلف اعمال کنند.^{۸۸} مثلاً میان‌کنش بین ملانوما و بافت چربی از طریق آگزوزوم اتفاق می‌افتد و رفتار تهاجمی و متاستازی ملانوما را تقویت می‌کند. که در این مورد ملانوما با دریافت

iii -Cancer Associated Adipocyte
iv- Fatty Acid Binding Protein-3/4
v -Carnitine Palmitoyl Transferase 1

i - Obese Gene
ii - cyclinD1

سرطانی شدن محیط، یک عامل مهم در متاستاز تومور است. این وقایع نشان می‌دهد که بازآرایی عروق لنفاوی وابسته به کاتابولیسم اسید چرب می‌باشد.^{۹۵-۹۹}

۵) مقاومت به درمان در افراد چاق مبتلا به سرطان

پس از حدود نیم قرن از مطرح شدن مفهوم آنتی‌آنژیوژنیک تراپی^{iv}، امروزه این روش به طور وسیعی در انواع سرطان‌ها کاربرد دارد. اما به نظر می‌رسد این درمان در افراد چاقی که مبتلا به سرطان می‌شوند موثر نباشد. سطح بالایی از IL-6 و FGF-2^v در بدن افراد چاق وجود دارد که هر دو فاکتور، رشد تومور را از چندین طریق از جمله رگ‌زایی افزایش می‌دهند. بنابراین دیده شده است که حتی با به کار بردن آنتی‌بادی بواسیزومب^{vi} که اتصال VEGF با گیرنده‌اش را مختل می‌کند، هنوز سیگنال‌هایی که منجر به رگ‌زایی می‌شوند مانند AKT و ERK^{vii} در سطح بالایی وجود دارند و نقش VEGF را در رگ‌زایی جبران می‌کنند (شکل ۱.d). علاوه بر این، آدیپوسایت‌ها طیف وسیعی از ادیپوکاین‌ها را تولید می‌کنند که رگ‌زایی را تحریک و عملکرد ضد توموری آنتی‌بادی‌های ضد رگ‌زایی را مختل می‌کنند.^{۱۰۰} علاوه بر مشکل ذکر شده تغییرات سلول‌های ایمنی در ریزمحیط تومور می‌تواند در روش‌های نوین درمانی مانند آنتی‌بادی تراپی و سلول‌درمانی اثرات منفی داشته باشد. در مطالعه نویسنندگان برای بررسی اثرات مصنوعیت‌زایی واکسن پروتئینی و DNA اختصاصی مولکول HER2 اگرچه مصنوعیت نسبی ایجاد و سرعت رشد تومور در مدل موشی کاهش پیدا کرد اما به نظر می‌رسد نقش سلول‌های سرکوبگر و عوامل دیگر در ریز محیط تومور می‌تواند مانع ایجاد مصنوعیت کامل در این مدل شده باشد.^{۱۰۱} در نتیجه تأثیرات بافت چربی در چاقی خصوصاً در سرطان پستان می‌تواند در نتایج درمانی در این بیماران تعیین کننده باشد.

۶) ارتباط چاقی، دیابت و سرطان:

سایتوکاین‌های التهابی تولید شده در افراد چاق با تداخل در سیگنالینگ انسولین در این افراد منجر به بوجود آمدن شرایط مقاومت به انسولین می‌شود، که در این حالت به دلیل ناتوانی سلول‌های بدن در برداشت گلوکز، میزان گلوکز خون

اگزوزم‌های بافت چربی مسیر متابولیسمی اکسیداسیون اسید چرب را در خود تقویت می‌کند که فنوتیپ تهاجمی را به تومور می‌دهد. بنابراین اگزوزم‌های مشتق شده از بافت چربی می‌تواند حامل پروتئین‌های مرتبط با اکسیداسیون اسید چرب باشد که باعث حمایت رشد تومور در محیطی با گلوکز پایین می‌شود.^{۸۹} در سرطان پستان نیز اگزوزوم‌های مشتق از بافت چربی مسیر wnt/ β catenin را فعال می‌کند و متاستاز تومور را تقویت می‌کند (شکل ۱.d). اما در سرطان تخمدان، اگزوزوم‌های بافت چربی با upregulation پروتئین‌های پروآپتوتیک در کاهش زنده ماندن سلول‌های سرطانی نقش دارند. اما در مجموع، فاکتورهای محلول و اگزوزوم‌های مشتق از بافت چربی، متاستاز تومورها را افزایش می‌دهند.^{۸۷،۹۰-۹۲} نقش بسیار ویژه‌ای برای اگزوزوم‌های بافت چربی در ایجاد حالت سیستمیک مقاومت به انسولین در بدن فرد بیان شده است. این اگزوزوم‌ها با محتوای microRNA خود می‌توانند در نقاط دور از دسترس بافت چربی، باعث ایجاد وقفه در سیگنالینگ انسولین شوند.^{۹۲،۹۳} همان طور که قبلاً اشاره شد افزایش انسولین در بدن افراد چاق به طور غیر مستقیم نقش موثری را در شکل‌گیری تومورها دارد.

۴-۳- تغییرات عروقی بافت چربی در چاقی

در چاقی عروق خونی بافت چربی، دچار تغییراتی می‌شوند. برای مثال برخورد سیستم عروق خونی با ادیپوکاین تولید شده در بافت چربی، منجر به افزایش نفوذپذیری عروق می‌شود. در بافت چربی، سلول‌های عروق کوچک که با اسید چرب آزاد پالمیتات مواجه می‌شوند، مسیراً NLRP3 (نوعی اینفلامازوم) در آن‌ها فعال می‌گردد که در نتیجه سست شدن اتصالات محکم سلول‌های اندوتلیال از طریق کاهش بیان ZO1ⁱⁱ و ZO2 رخ می‌دهد.^{۹۴} هم‌چنین، چاقی با تأثیر بر عروق لنفاتیک، تغییرات مهلکی را در بافت چربی ایجاد می‌کند. برای مثال گسترش و تنظیم عروق لنفاتیک، توسط پروتئینی به نام PROX1ⁱⁱⁱ انجام می‌شود. PROX1 اکسیداسیون اسیدهای چرب را واسطه‌گری می‌کند که با افزایش مقدار استیل‌کوا، منجر به تغییرات اپی‌ژنتیک می‌شود. این تغییرات لیمفوژنز را تسریع می‌کند و در فرایند

iv- Antiangiogenic Therapy

v -Basic fibroblast growth factor

vi -Bevacizumab

vii- Extracellular Regulated Kinase

i- NOD-, LRR- and pyrin domain-containing protein 3

ii- Zonula Occludens

iii- Prospero Homeobox Protein1

در صورتی که در ادامه فرد همچنان به کاهش وزن خود ادامه دهد، حضور این ساختارها به دلیل برقراری هومئوستاز در بافت چربی کاهش می‌یابد.^{۱۱۴} در همین رابطه نشان داده شده که کاهش کالری ناشی از رژیم غذایی در افراد چاق منجر به ایجاد تغییراتی در فاکتورهای نسخه‌برداری سلول‌های WAT می‌شود، که نشان‌دهنده‌ی کاهش التهاب در این بافت می‌باشد و در ادامه کاهش بیومارکرهای مانند CRP، TNF- α ، IGF1 و IL6 به صورت سیستماتیک که در ارتباط مستقیم با التهاب می‌باشند در این افراد دیده شده است.^{۱۱۵، ۱۱۶} اما هنوز مطالعه‌ای که نشان‌دهنده‌ی این کاهش که شرایط التهابی منجر به کاهش خطر سرطان در فرد می‌شود، تا کنون به اثبات نرسیده است.^{۱۱۷}

بحث

چاقی در شروع، ادامه و مقاومت به درمان سرطان موثر است. همچنین چاقی عملکرد سلول‌های NK را به عنوان حرفه‌ای‌ترین سلول ایمنی ذاتی و همچنین عملکرد سلول‌های T را به عنوان سلول‌های حرفه‌ای ایمنی اکتسابی در مقابله با سرطان تحت تاثیر قرار می‌دهد و به نوعی عملکرد اجرایی آن‌ها را مختل می‌کند. بنابراین چاقی هر دو بازوی سیستم ایمنی (ایمنی ذاتی - ایمنی اکتسابی) را در مواجهه با سرطان تحت تاثیر قرار می‌دهد. همچنین التهاب و تغییر فنوتیپ ماکروفاژها مهم‌ترین رویدادها در ارتباط با شرایط پاتولوژیک چاقی می‌باشند. بنابراین با توجه به رابطه‌ای که بین چاقی، التهاب و سرطان وجود دارد، پیشنهاد می‌شود افرادی که چاق هستند تحت کنترل‌های ویژه پزشکی، مانند مشاوره در مورد سبک زندگی و یا رژیم غذایی قرار گیرند و یا مداخلات دارویی برای سرکوب التهاب صورت گیرد. این اقدامات می‌تواند در مورد افرادی که BMI کم‌تر از ۳۰ دارند و دارای مشکلاتی در متابولیسم خود می‌باشند نیز اتخاذ شود. گاهی افراد با BMI عادی نیز دچار مشکل هستند که این افراد باید با آزمایش‌های خونی به طور منظم چک شوند.

-تضاد منافع: نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ گونه تضاد منافی در پژوهش حاضر ندارند.

افزایش می‌یابد (هایپرگلیسمیا) و از طرفی بدن با مواجهه با این حالت اقدام به تولید هر چه بیشتر انسولین می‌کند که در نتیجه حالتی مشابه با آنچه در افراد مبتلا به دیابت وجود دارد بوجود می‌آید، که میزان گلوکز و انسولین هر دو به صورت همزمان بالا می‌باشد.^{۱۱۱} از آن جایی که نشان داده شده است سلول‌های سرطانی در مقایسه با دیگر سلول‌ها جذب گلوکز بالاتری دارند و به چرخه گلیکولیز وابسته می‌باشند، بنابراین منبع انرژی قابل دسترسی در این شرایط برای آن‌ها فراهم می‌شود.^{۱۱۲} نکته قابل توجه‌ای در این رابطه وجود دارد که بر خلاف سلول‌های سالم، حالت مقاومت به انسولین در سلول‌های سرطانی بوجود نمی‌آید و با به راه افتادن سیگنالینگ پایین‌دست رسپتور انسولین، این سلول‌ها به راحتی گلوکز را برداشت می‌کنند و همچنین مسیرهایی در آن‌ها فعال می‌شود که در تکثیر، بقا و تهاجم این سلول‌ها نقش دارد.^{۱۱۸-۱۲۰} از طرفی دیگر از آن جایی که در این افراد سلول‌ها قادر به برداشت گلوکز نیستند در نتیجه منبع جایگزینی برای سوخت سلول‌ها در این افراد تعبیه می‌شود که این منبع مقدار افزایش یافته LDL، HDL، VLDL و تری‌گلیسرید می‌باشد، که مقدار افزایش یافته این ترکیبات، نیز شرایط مساعدی را برای بدخیمی‌ها فراهم می‌کند.^{۱۱۹، ۱۲۱} به طور مثال از آن جایی که سلول‌های سرطانی در تقسیم خود نیاز به کسترویل برای ساخت غشاء سلولی خود دارند، بنابراین با این منبع در دسترس سرعت تکثیر خود را افزایش می‌دهند. از طرفی دیگر از آن جایی که کسترویل پیش‌ساز ساخت بسیاری از هورمون‌های جنسی می‌باشد، در بدخیمی‌هایی مانند سرطان پستان که حضور این هورمون‌ها می‌تواند به پیشرفت بدخیمی کمک کند، منجر به تشدید شرایط بدخیمی می‌شود.^{۱۲۱}

۷) اثرات کاهش وزن در بهبود شرایط التهابی مرتبط با چاقی

مطالعه‌ها نشان‌دهنده‌ی این مطلب می‌باشند که مداخله‌هایی که منجر به کاهش وزن در افراد چاق می‌شوند (رژیم غذایی و ورزش)، در ابتدای فرآیند کاهش وزن منجر به افزایش ساختارهای CLS در بافت چربی می‌شوند که یک پاسخ التهابی فیزیولوژیک در بافت چربی می‌باشد تا با استفاده از این چرخه التهابی حجم بافت چربی کاهش یابد و منجر به ایجاد حالت هومئوستاز در این بافت گردد.^{۱۱۲، ۱۱۳} اما

References

1. Himbert C, Delphan M, Scherer D, Bowers LW, Hursting S, Ulrich CM. Signals from the adipose microenvironment and the obesity-cancer link-a systematic review. *Cancer Prev Res* 2017; 10: 494-506.
2. Ogden CL, Carroll MD, Flegal KM. Prevalence of obesity in the United States. *JAMA* 2014; 312: 189-90.
3. Aguilar EG, Murphy WJ. Obesity induced T cell dysfunction and implications for cancer immunotherapy. *Curr Opin Immunol* 2018; 51: 181-6.
4. Taylor A, Adams R, Jamrozik K, Ruhli F. Trends in adult body-mass index in 200 countries from 1975 to 2014: a pooled analysis of 1698 population-based measurement studies with 19.2 million participants. *Lancet* 2016; 387: 1377-96.
5. Ng M, Fleming T, Robinson M, Thomson B, Graetz N, Margono C, et al. Global, regional, and national prevalence of overweight and obesity in children and adults during 1980-2013: A systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. *Lancet* 2014; 384: 766-81.
6. Ogden CL, Carroll MD, Kit BK, Flegal KM. Prevalence of childhood and adult obesity in the United States, 2011-2012. *JAMA* 2014; 311: 806-14.
7. Levesque RJR. Obesity and Overweight. In: *Encyclopedia of Adolescence* 2011.
8. Hopkins BD, Goncalves MD, Cantley LC. Obesity and cancer mechanisms: Cancer metabolism. *J Clin Oncol* 2016; 34: 4277-83.
9. Organization WH. Global health observatory (GHO) data. Child mortality and causes of death. WHO, Geneva 2016. Available from: URL: <https://www.who.int/data/gho/data/themes/topics/GHO/child-mortality-and-causes-of-death>
10. Stone TW, McPherson M, Gail Darlington L. Obesity and Cancer: Existing and New Hypotheses for a Causal Connection. *EBioMedicine* 2018; 30: 14-28.
11. Park J, Morley TS, Kim M, Clegg DJ, Scherer PE. Obesity and cancer--mechanisms underlying tumour progression and recurrence. *Nat Rev Endocrinol* 2014; 10: 455-65.
12. Calle EE, Rodriguez C, Walker-Thurmond K, Thun MJ. Overweight, obesity, and mortality from cancer in a prospectively studied cohort of U.S. Adults. *N Engl J Med* 2003; 348: 1625-38.
13. Quail DF, Dannenberg AJ. The obese adipose tissue microenvironment in cancer development and progression. *Nat Rev Endocrinol* 2018; Available from: URL: <http://dx.doi.org/10.1038/s41574-018-0126-x>
14. Moore LE, Wilson RT, Campleman SL. Lifestyle factors, exposures, genetic susceptibility, and renal cell cancer risk: a review. *Cancer Invest* 2005; 23: 240-55.
15. Catrysse L, van Loo G. Adipose tissue macrophages and their polarization in health and obesity. *Cell Immunol* 2018; 330: 114-9.
16. Wu D, Molofsky AB, Liang H-E, Ricardo-Gonzalez RR, Jouihan HA, Bando JK, et al. Eosinophils sustain adipose alternatively activated macrophages associated with glucose homeostasis. *Science* 2011; 332: 243-7.
17. Cornò M Del, Conti L, Gessani S. Innate lymphocytes in adipose tissue homeostasis and their alterations in obesity and colorectal cancer. *Front Immunol* 2018; 9: 2556.
18. Ji Y, Sun S, Xu A, Bhargava P, Yang L, Lam KS, et al. Activation of Natural Killer T Cells Promotes M2 Macrophage Polarization in Adipose Tissue and Improves Systemic Glucose Tolerance via Interleukin-4 (IL-4)/STAT6 Protein Signaling Axis in Obesity. *J Biol Chem* 2012; 287: 13561-71.
19. Zhang H, Xue R, Zhu S, Fu S, Chen Z, Zhou R, et al. M2-specific reduction of CD1d switches NKT cell-mediated immune responses and triggers metaflammation in adipose tissue. *Cell Mol Immunol* 2018; 15: 506-17.
20. Huh JY, Park J, Kim JI, Park YJ, Lee YK, Kim JB. Deletion of CD1d in Adipocytes Aggravates Adipose Tissue Inflammation and Insulin Resistance in Obesity. *Diabetes* 2017; 66: 835-47.
21. Deiluiis J, Shah Z, Shah N, Needleman B, Mikami D, Narula V, et al. Visceral Adipose Inflammation in Obesity Is Associated with Critical Alterations in Tregulatory Cell Numbers. Brusic V, editor. *PLoS One* 2011; 6: e16376.
22. Feuerer M, Herrero L, Cipolletta D, Naaz A, Wong J, Nayer A, et al. Lean, but not obese, fat is enriched for a unique population of regulatory T cells that affect metabolic parameters. *Nat Med* 2009; 15: 930-9.
23. Molofsky AB, Nussbaum JC, Liang HE, Van Dyken SJ, Cheng LE, Mohapatra A, et al. Innate lymphoid type 2 cells sustain visceral adipose tissue eosinophils and alternatively activated macrophages. *J Exp Med* 2013; 210: 535-49.
24. Cruz-Migoni S, Caamaño J. Fat-associated lymphoid clusters in inflammation and immunity. *Front Immunol* 2016; 7: 612.
25. Moro K, Yamada T, Tanabe M, Takeuchi T, Ikawa T, Kawamoto H, et al. Innate production of TH 2 cytokines by adipose tissue-associated c-Kit(+) Sca-1(+) lymphoid cells. *Nature* 2010; 463: 540-4.
26. Reilly SM, Saltiel AR. Adapting to obesity with adipose tissue inflammation. *Nat Rev Endocrinol* 2017; 13: 633-43.
27. Jordan BF, Gourgue F, Cani PD. Adipose Tissue Metabolism and Cancer Progression: Novel Insights from Gut Microbiota? *Curr Pathobiol Rep* 2017; 5: 315-22.
28. Tahergorabi Z, Khazaei M, Moodi M, Chamani E. From obesity to cancer: a review on proposed mechanisms. *Cell Biochem Funct* 2016; 34: 533-45.
29. Lee YS, Kim JW, Osborne O, Oh DY, Sasik R, Schenk S, et al. Increased adipocyte O2 consumption triggers HIF-1 α , causing inflammation and insulin resistance in obesity. *Cell* 2014; 157: 1339-52.
30. Nishiyama K, Fujimoto Y, Takeuchi T, Azuma YT. Aggressive Crosstalk Between Fatty Acids and Inflammation in Macrophages and Their Influence on Metabolic Homeostasis. *Neurochem Res* 2018; 43: 19-26.
31. Kraakman MJ, Murphy AJ, Jandeleit-Dahm K, Kammon HL. Macrophage polarization in obesity and type 2 diabetes: Weighing down our understanding of macrophage function? *Front Immunol* 2014; 5: 1-6.
32. Unamuno X, Gómez-Ambrosi J, Rodríguez A, Becerril S, Frühbeck G, Catalán V. Adipokine dysregulation and adipose tissue inflammation in human obesity. *Eur J Clin Invest* 2018; 48: e12997.
33. Giordano A, Murano I, Mondini E, Perugini J, Smorlesi A, Severi I, et al. Obese adipocytes show ultrastructural features of stressed cells and die of pyroptosis. *J Lipid Res* 2013; 54: 2423-36.
34. Cinti S, Mitchell G, Barbatelli G, Murano I, Ceresi E, Faloia E, et al. Adipocyte death defines macrophage localization and function in adipose tissue of obese mice and humans. *J Lipid Res* 2005; 46: 2347-55.
35. Weisberg SP, McCann D, Desai M, Rosenbaum M, Leibel RL, Ferrante AW. Obesity is associated with macrophage accumulation in adipose tissue. *J Clin Invest* 2003; 112: 1796-808.

36. Amirghofran Z, Malek-Hosseini S, Golmoghaddam H, Kalantar F, Shabani M. Inhibition of Nitric Oxide production and proinflammatory cytokines by several medicinal plants. *Iran J Immunol* 2011; 8: 159–69.
37. Lauterbach MAR, Wunderlich FT. Macrophage function in obesity-induced inflammation and insulin resistance. *Pflugers Arch* 2017; 469: 385–96.
38. Iyengar NM, Brown KA, Zhou XK, Gucalp A, Subbaramaiah K, Giri DD, et al. Metabolic Obesity, Adipose Inflammation and Elevated Breast Aromatase in Women with Normal Body Mass Index. *Cancer Prev Res* 2017; 10: 235–43.
39. Leeds SG, Haakinson DJ, Apsey HA, Northfelt DW, Wasif N, Pockaj B, et al. The Impact of Obesity on Breast Cancer: A Retrospective Review. *Ann Surg Oncol* 2012; 19: 3012–8.
40. Koru-Sengul T, Santander AM, Miao F, Sanchez LG, Jorda M, Glück S, et al. Breast cancers from black women exhibit higher numbers of immunosuppressive macrophages with proliferative activity and of crown-like structures associated with lower survival compared to non-black Latinas and Caucasians. *Breast Cancer Res Treat* 2016; 158: 113–26.
41. Carter JM, Hoskin TL, Pena MA, Brahmabhatt R, Winham SJ, Frost MH, et al. Macrophagic “Crown-like Structures” Are Associated with an Increased Risk of Breast Cancer in Benign Breast Disease. *Cancer Prev Res* 2018; 11: 113–9.
42. Russo L, Lumeng CN. Properties and functions of adipose tissue macrophages in obesity. *Immunology* 2018; 155: 407–17.
43. Balaban S, Shearer RF, Lee LS, van Geldermalsen M, Schreuder M, Shtein HC, et al. Adipocyte lipolysis links obesity to breast cancer growth: adipocyte-derived fatty acids drive breast cancer cell proliferation and migration. *Cancer Metab* 2017; 5: 1.
44. Gilbert CA, Slingerland JM. Cytokines, Obesity, and Cancer: New Insights on Mechanisms Linking Obesity to Cancer Risk and Progression. *Annu Rev Med* 2013; 64: 45–57.
45. Wensveen FM, Jelenčić V, Valentić S, Šestan M, Wensveen TT, Theurich S, et al. NK cells link obesity-induced adipose stress to inflammation and insulin resistance. *Nat Immunol* 2015; 16: 376–85.
46. Michelet X, Dyck L, Hogan A, Loftus RM, Duquette D, Wei K, et al. Metabolic reprogramming of natural killer cells in obesity limits antitumor responses. *Nat Immunol* 2018; 19: 1330–40.
47. Kolb R, Liu GH, Janowski AM, Sutterwala FS, Zhang W. Inflammasomes in cancer: a double-edged sword. *Protein Cell* 2014; 5: 12–20.
48. Kundu N, Fulton AM, Ostrand-Rosenberg S. Selective cyclooxygenase (COX)-1 or COX-2 inhibitors control metastatic disease in a murine model of breast cancer. *Cancer Res* 2002; 62: 2343–6.
49. Sade-Feldman M, Kanterman J, Ish-Shalom E, Elnekave M, Horwitz E, Baniyash M. Tumor Necrosis Factor- α Blocks Differentiation and Enhances Suppressive Activity of Immature Myeloid Cells during Chronic Inflammation. *Immunity* 2013; 38: 541–54.
50. Clements VK, Long T, Long R, Figley C, Smith DMC, Ostrand-Rosenberg S. Frontline Science: High fat diet and leptin promote tumor progression by inducing myeloid-derived suppressor cells. *J Leukoc Biol* 2018; 103: 395–407.
51. Marigo I, Bosio E, Solito S, Mesa C, Fernandez A, Doccetti L, et al. Tumor-Induced Tolerance and Immune Suppression Depend on the C/EBP β Transcription Factor. *Immunity* 2010; 32: 790–802.
52. Xia S, Sha H, Yang L, Ji Y, Ostrand-Rosenberg S, Qi L. Gr-1+ CD11b+ myeloid-derived suppressor cells suppress inflammation and promote insulin sensitivity in obesity. *J Biol Chem* 2011; 286: 23591–9.
53. Al-Khami AA, Zheng L, Del Valle L, Hossain F, Wyczzechowska D, Zabaleta J, et al. Exogenous lipid uptake induces metabolic and functional reprogramming of tumor-associated myeloid-derived suppressor cells. *Oncimmunology* 2017; 6: e1344804.
54. Keir ME, Butte MJ, Freeman GJ, Sharpe AH. PD-1 and Its Ligands in Tolerance and Immunity. *Annu Rev Immunol* 2008; 26: 677–704.
55. Lord GM, Matarese G, Howard JK, Baker RJ, Bloom SR, Lechler RI. Leptin modulates the T-cell immune response and reverses starvation-induced immunosuppression. *Nature* 1998; 394: 897–901.
56. Rapp M, Dannenberg AJ, Walzer T, Bhardwaj P, Weizman OE, Fan X, et al. Adipose-Resident Group 1 Innate Lymphoid Cells Promote Obesity-Associated Insulin Resistance. *Immunity* 2016; 45: 428–41.
57. Ahmadi M, Sadri-Ardalani F, Amiri MM, Jeddi-Tehrani M, Shabani M, Shokri F. Immunization with HER2 extracellular subdomain proteins induces cellular response and tumor growth inhibition in mice. *Immunotherapy* 2018; 10: 511–24.
58. Loftus RM, Finlay DK. Immunometabolism: Cellular Metabolism Turns Immune Regulator. *J Biol Chem* 2016; 291: 1–10.
59. Donnelly RP, Loftus RM, Keating SE, Liou KT, Biron CA, Gardiner CM, et al. mTORC1-dependent metabolic reprogramming is a prerequisite for NK cell effector function. *J Immunol* 2014; 193: 4477–84.
60. Cham CM, Gajewski TF. Glucose availability regulates IFN-gamma production and p70S6 kinase activation in CD8+ effector T cells. *J Immunol* 2005; 174: 4670–7.
61. Chang C-H, Curtis JD, Maggi LB, Faubert B, Villarino AV, O’Sullivan D, et al. Posttranscriptional Control of T Cell Effector Function by Aerobic Glycolysis. *Cell* 2013; 153: 1239–51.
62. Krawczyk CM, Holowka T, Sun J, Blagih J, Amiel E, DeBerardinis RJ, et al. Toll-like receptor-induced changes in glycolytic metabolism regulate dendritic cell activation. *Blood* 2010; 115: 4742–9.
63. Everts B, Amiel E, Huang SC-C, Smith AM, Chang C-H, Lam WY, et al. TLR-driven early glycolytic reprogramming via the kinases TBK1-IKKe supports the anabolic demands of dendritic cell activation. *Nat Immunol* 2014; 15: 323–32.
64. Parry R V, Chemnitz JM, Frauwirth KA, Lanfranco AR, Braunstein I, Kobayashi S V, et al. CTLA-4 and PD-1 receptors inhibit T-cell activation by distinct mechanisms. *Mol Cell Biol* 2005; 25: 9543–53.
65. Dyck L, Mills KHG. Immune checkpoints and their inhibition in cancer and infectious diseases. *Eur J Immunol* 2017; 47: 765–79.
66. Kohlgruber AC, LaMarche NM, Lynch L. Adipose tissue at the nexus of systemic and cellular immunometabolism. *Semin Immunol* 2016; 28: 431–40.
67. Michalek RD, Gerriets VA, Jacobs SR, Macintyre AN, MacIver NJ, Mason EF, et al. Cutting Edge: Distinct Glycolytic and Lipid Oxidative Metabolic Programs Are Essential for Effector and Regulatory CD4+ T Cell Subsets. *J Immunol* 2011; 186: 3299–303.
68. Moyer BJ, Rojas IY, Kerley-Hamilton JS, Nemani K V, Trask HW, Ringelberg CS, et al. Obesity and fatty liver are prevented by inhibition of the aryl hydrocarbon

- receptor in both female and male mice. *Nutr Res* 2017; 44: 38–50.
69. Crowe FL, Key TJ, Allen NE, Appleby PN, Overvad K, Grønbaek H, et al. A cross-sectional analysis of the associations between adult height, BMI and serum concentrations of IGF-I and IGFBP-1 -2 and -3 in the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC). *Ann Hum Biol* 2011; 38: 194–202.
  70. Heymsfield SB, Wadden TA. Mechanisms, Pathophysiology, and Management of Obesity. Longo DL, editor. *N Engl J Med* 2017; 376: 254–66.
  71. Engelman JA, Cantley LC. Chemoprevention Meets Glucose Control. *Cancer Prev Res* 2010; 3: 1049–52.
  72. Hsu PP, Sabatini DM. Cancer Cell Metabolism: Warburg and Beyond. *Cell* 2008; 134: 703–7.
  73. Hotamisligil GS. Inflammatory pathways and insulin action. *Int J Obes* 2003; 27: S53–5.
  74. Renehan AG, Frystyk J, Flyvbjerg A. Obesity and cancer risk: the role of the insulin-IGF axis. *Trends Endocrinol Metab* 2006; 17: 328–36.
  75. Baxter RC. IGF binding proteins in cancer: mechanistic and clinical insights. *Nat Rev Cancer* 2014; 14: 329–41.
  76. Lewitt MS, Baxter RC. Insulin-like growth factor-binding protein-1: A role in glucose counterregulation? *Mol Cell Endocrinol* 1991; 79: C147–52.
  77. Dowling RJO, Stambolic V, Pan K, Chlebowski RT, Lohmann AE, Goodwin PJ. Association of Obesity-Related Metabolic Disruptions With Cancer Risk and Outcome. *J Clin Oncol* 2017; 34: 4249–55.
  78. Shali H, Shabani M, Pourgholi F, Hajivalili M, Aghebati-Maleki L, Jadidi-Niaragh F, et al. Co-delivery of insulin-like growth factor 1 receptor specific siRNA and doxorubicin using chitosan-based nanoparticles enhanced anticancer efficacy in A549 lung cancer cell line. *Artif Cells, Nanomedicine Biotechnol* 2018; 46: 293–302.
  79. Doerfling SS, O'Flanagan CH, Hursting SD. Obesity and Cancer Metabolism: A Perspective on Interacting Tumor-Intrinsic and Extrinsic Factors. *Front Oncol* 2017; 7: 1–11.
  80. Ostrand-Rosenberg S. Myeloid derived-suppressor cells: their role in cancer and obesity. *Curr Opin Immunol* 2018; 51: 68–75.
  81. Van Kruijsdijk RCM, Van Der Wall E, Visseren FLJ. Obesity and cancer: The role of dysfunctional adipose tissue. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2009; 18: 2569–78.
  82. Rene Gonzalez R, Watters A, Xu Y, Singh UP, Mann DR, Rueda BR, et al. Leptin-signaling inhibition results in efficient anti-tumor activity in estrogen receptor positive or negative breast cancer. *Breast Cancer Res* 2009; 11: R36.
  83. Münzberg H, Myers MG. Molecular and anatomical determinants of central leptin resistance. *Nat Neurosci* 2005; 8: 566–70.
  84. Ann D, Somlo G, Fahrman JF, Yuan Y, Tripathi SC, Li Y-J, et al. JAK/STAT3-Regulated Fatty Acid β -Oxidation Is Critical for Breast Cancer Stem Cell Self-Renewal and Chemoresistance. *Cell Metab* 2018; 27: 136–57.
  85. Dirat B, Bochet L, Dabek M, Daviaud D, Dauvillier S, Majed B, et al. Cancer-Associated Adipocytes Exhibit an Activated Phenotype and Contribute to Breast Cancer Invasion. *Cancer Res* 2011; 71: 2455–65.
  86. Lengyel E, Makowski L, DiGiovanni J, Kolonin MG. Cancer as a Matter of Fat: The Crosstalk between Adipose Tissue and Tumors. *Trends Cancer* 2018; 4: 374–84.
  87. Alcibar OL, Peinado H, Amor López A, Hergueta-Redondo M, Robado de Lope L. Tumour–adipose tissue crosstalk: fuelling tumour metastasis by extracellular vesicles. *Philos Trans R Soc B Biol Sci* 2017; 373: 20160485.
  88. Ciardiello C, Cavallini L, Spinelli C, Yang J, Reis-Sobreiro M, de Candia P, et al. Focus on Extracellular Vesicles: New Frontiers of Cell-to-Cell Communication in Cancer. *Int J Mol Sci* 2016; 17: 175.
  89. Lazar I, Clement E, Dauvillier S, Milhas D, Ducoux-Petit M, LeGonidec S, et al. Adipocyte Exosomes Promote Melanoma Aggressiveness through Fatty Acid Oxidation: A Novel Mechanism Linking Obesity and Cancer. *Cancer Res* 2016; 76: 4051–7.
  90. Reza AMMT, Choi YJ, Yasuda H, Kim J-H. Human adipose mesenchymal stem cell-derived exosomal-miRNAs are critical factors for inducing anti-proliferation signalling to A2780 and SKOV-3 ovarian cancer cells. *Sci Rep* 2016; 6: 38498.
  91. Lin R, Wang S, Zhao RC. Exosomes from human adipose-derived mesenchymal stem cells promote migration through Wnt signaling pathway in a breast cancer cell model. *Mol Cell Biochem* 2013; 383: 13–20.
  92. Ackerman SE, Blackburn OA, Marchildon F, Cohen P. Insights into the Link Between Obesity and Cancer. *Curr Obes Rep* 2017; 6: 195–203.
  93. Pardo F, Villalobos-Labra R, Sobrevia B, Toledo F, Sobrevia L. Extracellular vesicles in obesity and diabetes mellitus. *Mol Aspects Med* 2018; 60: 81–91.
  94. Wang L, Chen Y, Li X, Zhang Y, Gulbins E, Zhang Y. Enhancement of endothelial permeability by free fatty acid through lysosomal cathepsin B-mediated Nlrp3 inflammasome activation. *Oncotarget* 2016; 7: 73229–41.
  95. Wong BW, Wang X, Zecchin A, Thienpont B, Cornelissen I, Kalucka J, et al. The role of fatty acid β -oxidation in lymphangiogenesis. *Nature* 2017; 542: 49–54.
  96. Stacker SA, Williams SP, Karnezis T, Shayan R, Fox SB, Achen MG. Lymphangiogenesis and lymphatic vessel remodelling in cancer. *Nat Rev Cancer* 2014; 14: 159–72.
  97. Harvey NL, Srinivasan RS, Dillard ME, Johnson NC, Witte MH, Boyd K, et al. Lymphatic vascular defects promoted by Prox1 haploinsufficiency cause adult-onset obesity. *Nat Genet* 2005; 37: 1072–81.
  98. Lund AW. Rethinking Lymphatic Vessels and Antitumor Immunity. *Trends in Cancer* 2016; 2: 548–51.
  99. Shah D, Romero F, Duong M, Wang N, Paudyal B, Surtatt BT, et al. Obesity-induced adipokine imbalance impairs mouse pulmonary vascular endothelial function and primes the lung for injury. *Sci Rep* 2015; 5: 11362.
  100. Cao Y. Obesity Protects Cancer from Drugs Targeting Blood Vessels. *Cell Metab* 2018; 27: 1163–5.
  101. Kang C, LeRoith D, Gallagher EJ. Diabetes, obesity, and breast cancer. *Endocrinology* 2018; 159: 3801–12.
  102. Heiden MG, Cantley LC, Thompson CB. Understanding the warburg effect: The metabolic requirements of cell proliferation. *Science* 2009; 324: 1029–33.
  103. Mulligan AM, O'Malley FP, Ennis M, Fantus IG, Goodwin PJ. Insulin receptor is an independent predictor of a favorable outcome in early stage breast cancer. *Breast Cancer Res Treat* 2007; 106: 39–47.
  104. Belfiore A, Malaguarnera R. Insulin receptor and cancer. *Endocrine-Related Cancer Endocr Relat Cancer* 2011; 18: R125–47.
  105. Kurtzhals P, Schäffer L, Sørensen A, Kristensen C, Jonassen I, Schmid C, et al. Correlations of receptor binding and metabolic and mitogenic potencies of insulin

- analogs designed for clinical use. *Diabetes* 2000; 49: 999–1005.
106. White MF. The IRS-signalling system: A network of docking proteins that mediate insulin action. *Mol Cell Biochem* 1998; 182: 3–11.
107. Taniguchi CM, Emanuelli B, Kahn CR. Critical nodes in signalling pathways: Insights into insulin action. *Nat Rev Mol Cell Biol* 2006; 7: 85–96.
108. Ward CW, Lawrence MC. Ligand-induced activation of the insulin receptor: A multi-step process involving structural changes in both the ligand and the receptor. *Bioessays* 2009; 31: 422–34.
109. Chahil TJ, Ginsberg HN. Diabetic Dyslipidemia. *Endocrinol Metab Clin North Am* 2006; 35: 491–510.
110. Jennifer C. Melvin, Lars Holmberg, Sabine Rohrmann, Massimo Loda, Mieke Van Hemelrijck. Serum Lipid Profiles and Cancer Risk in the Context of Obesity: Four Meta-Analyses. *J Cancer Epidemiol* 2013; 2013:823849.
111. Desai P, Lehman A, Chlebowski RT, Kwan ML, Arun M, Manson JAE, et al. Statins and breast cancer stage and mortality in the Women’s Health Initiative. *Cancer Causes Control* 2015; 26: 529–39.
112. Alemán JO, Iyengar NM, Walker JM, Milne GL, Da Rosa JC, Liang Y, et al. Effects of Rapid Weight Loss on Systemic and Adipose Tissue Inflammation and Metabolism in Obese Postmenopausal Women. *J Endocr Soc* 2017; 1: 625–37.
113. Wernstedt Asterholm I, Tao C, Morley TS, Wang QA, Delgado-Lopez F, Wang Z V. et al. Adipocyte inflammation is essential for healthy adipose tissue expansion and remodeling. *Cell Metab* 2014; 20: 103–18.
114. Bhardwaj P, Du B, Zhou XK, Sue E, Harbus MD, Falcone DJ, et al. Caloric restriction reverses obesity-induced mammary gland inflammation in mice. *Cancer Prev Res* 2013; 6: 282–9.
115. Clément K, Viguerie N, Poitou C, Carette C, Pelloux V, Curat CA, et al. Weight loss regulates inflammation-related genes in white adipose tissue of obese subjects. *FASEB J* 2004; 18: 1657–69.

Review Article

The Role of Inflammation and Changes of Adipose Tissue-Resident Immune Cells in Increasing the Risk of Cancer: A Narrative Review

Khaki-Bakhtyarvand V^{1,2}, Ramezani-Ali Akbari Kh^{1,2}, Shabani M²

¹Student Research Committee, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran,

²Department of Immunology, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, I.R. Iran,

E-mail: msshabani@yahoo.com

Received: 01/02/2020, Accepted: 03/05/2020

Abstract

The incidence of obesity, as a major health problem, has increased significantly over the past decades. This condition is associated with an increased risk of cancers, type 2 diabetes, and cardiovascular diseases. The current study aimed to investigate the effects of inflammation and changes of adipose tissue-resident immune cells on increasing the risk of cancer in obese individuals. In obesity, an increase in white adipose tissue changes the phenotype of tissue-resident macrophages to M1, resulting in chronic inflammation. This, in turn, increases the number of immune suppressor cells (e.g., regulatory T cells and myeloid-derived suppressor cells in white adipose tissue), but inhibits the anti-tumor activity of natural killer cells. Besides, hormonal and metabolic changes caused by obesity increase the risk of cancer. The elevated levels of hormones, such as insulin and leptin, activate the mitogenic Ras/MAPK pathway, and transduce inhibitory signals of apoptotic death in cancer cells. Also, the white adipose tissue acts as an energy source for cancer cells and promotes tumor growth and metastasis by producing pro-inflammatory cytokines, adipokines, and proangiogenic factors. Overall, obesity, by increasing the white fat mass, prepares a suitable microenvironment for triggering tumor formation and inhibiting anti-tumor pathways, which increase the risk of cancers.

Keywords: Adipose tissue, Cancer, Immune cell, Hormones, Inflammation